

ЗА ПРИЯТЕЛЯ

Димитър Йончев

FOR MY FRIEND

Dimitar Jonchev

В началото живият плет започва с арония. Една дузина храстчета, които отдавна мерят ръст с постройките в двора. Преди доста години те бяха бебета и станаха първите растения, които засадохме в мястото, което днес е наш дом. След тях се появиха други, различни и много по-живописни насаждения от аронията. Радваме им се, но когато се грижа за аронията и дори само когато я гледам, изпитвам топлото чувство от среща със скъп приятел. За мен тя носи спомена за д-р Петър Цонов, който имаше природния дар да бъде жив, пожив от нас останалите. Тъкмо той един ден, когато се разделяхме с него във вилата му в планината, се втурна по младежки, взе правата лопата и набързо изкопа една дузина покълнали стръкове от аронията, за да ни ги даде. Днес те са пред очите ми и сякаш основната им грижа е да не оставят този спомен в мен да изтле.

Той се сливаше с природата, обичаше планината и непрекъснато правеше прекрасни пейзажни снимки, една малка част от които и днес са в семейните ни албуми.

Разказвам това, тъй като то не влиза в никакви сивита, които уж трябва да кажат всичко най-важно за човека. Д-р Цонов е в спомените ми като малко други тъкмо поради това, че не се вместише във формализираните стандартни форми на нашето време.

В една тясна стая на университета, насядали кой къде може, слушаме скучноватата реч на ръководителя на звеното, който очевидно се харесваше в тази си роля. Докторът е близо до мен. Наклонил леко глава, пълен с видимо послушание, излъчва някакво скрито съчувствие, но не към нас, принудените да слушаме, а към онзи, който говори. На лицето му е тихата усмивка

на човек, който е влязъл в положението на друг, усмивката на лекаря към лежащия му пациент.

Имаше добро сърце, но далеч не беше беззащитен или безобиден, когато преследваше поставената от самия него цел. Напредваше, без да се налага да изостря отношенията с другите, без да минава през хората, без да наранява, ала не спираше, докато не стигне до края. Може би в това беше тайната му на човек, който правеше много и твърде различни неща едновременно, на човек от леонардов тип.

Когато д-р Цонов се появяваше, общуването ставаше леко и приятно, въпреки това не се задържаше особено, опасявайки се да не стане досаден. За мен той никога не стана такъв.

Умееше да наблюдава, включително и самия себе си. Понасяше ударите на живота и ги превръщаше в извори на мъдростта. А нея споделяше с всички. Написаното, което ни остави е тъкмо това, споделена мъдрост.

Пиша тези няколко реда сякаш пиша на него, на жизнерадостния и готов винаги да се притече на помощ приятел. Щастлив бях да го имам за такъв. Пазя с любов спомена за него.

Благодаря ти докторе, че те имаше.

Няма да те забравя.

Димитър Йончев
Професор, доктор на науките,
Нов български университет

